

N:o 4.

Ank. till Riksd. kansli den 12 mars 1894 kl. 3 e. m.

Utlåtande, med anledning af väckt motion om anvisande af medel till uppförande af egen byggnad för riksbankens afdelningskontor i Karlstad.

I en inom Andra Kammaren väckt, till bankoutskottet hänvisad motion (n:o 50) hafva herr *G. Elowson* m. fl. föreslagit, att Riksdagen måtte uppdraga åt herrar fullmäktige i riksbanken att, så snart ske kunde, gå i författning om inköp af lämplig plats för uppförande af egen byggnad för afdelningskontoret i Karlstad och på berörda plats låta för nämnda kontors behof uppföra en solid bankbyggnad af sten efter ritningar, som af fullmäktige godkännas, samt bemyndiga samma fullmäktige att för dessa ändamål af riksbankens medel använda ett belopp af högst 85,000 kronor.

Till stöd för berörda förslag hafva motionärerna hufvudsakligen åberopat två uttalanden af Riksdagens revisorer af åren 1891 och 1893, hvilka fäst uppmärksamhet derpå, att utrymmet i den för kontoret nu förhyrda lokal vore för litet och att särskildt arkivets säkerhet ej vore fullt tillfredsställande, varande de olägenheter, som behäftade och anmärkts mot ifrågavarande lokal, enligt motionärernas framställning hufvudsakligen följande:

att utrymmet för tjänstemännen vore för knappt;

att arkivrummet, som äfven måste användas till förvaring af blanketter m. m. icke vore för sitt ändamål rätt lämpligt;

att särskild ingång saknades till ombudsmannens rum, hvadan man för att komma dit måste passera först expeditionlokalen och sedan, förbi kassahvalvet, handhafvande styrelseledamotens arbetsrum, samt

att det rum, der kassahvalvet vore anbringadt och handhafvande styrelseledamoten hade sin plats, vore såsom arbetsrum för

bemålde ledamot i flere afseenden högst otillfredsställande, synnerligast derutinnan att det måste tjena till genomgångsrum; och då kontoret i Karlstad till hösten innevarande år varit i verksamhet i fem år och förhyrt sin nuvarande lokal till den 1 nästkommande oktober, då hyres-tiden ginge till ända, funno motionärerna rätta tiden nu kunna anses vara inne att taga den af revisorerna väckta frågan om ny lokal för kontoret i öfvervägande.

Enligt hvad motionärerna vidare framhållit kunde en bättre, *förhyrd* lokal än den nuvarande knappast erhållas, hvadan ändamåls-enligaste sättet för anskaffande af en i allo lämplig lokal vore att uppföra egen byggnad för kontorets behof, en anordning som, i betraktande deraf att riksbankens afdelningskontor i orterna vore inrättade för framtiden, med allt skäl kunde anses vara den riktigaste. Men någon välbelägen och fullt passande öde tomt i Karlstad finnes icke att tillgå, på grund hvaraf, om detta kontor en gång skulle blifva inrymdt i egen lokal, det blefve oundgängligt att inköpa och nedrifva något äldre välbeläget hus för att på dess plats uppföra en bankbyggnad, hvarigenom kostnaden måste blifva betydligt högre än om lediga tomter stå till buds. Oaktadt denna ogynsamma omständighet kunde man — förklara motionärerna — likvisst, efter hvad från sakkunnigt håll inhemtats, för anskaffande af en tidsenlig banklokal hålla sig inom 85,000 kronor i ett för allt, hvarvid beräknats 30,000 kronor för inköp af en gård till byggnadsplats och 55,000 kronor för sjelfva bankbyggnaden.

Öfver ifrågavarande motion hafva bankofullmäktige yttrat följande: »Motionärernas uttalande om behofvet af ny lokal för afdelningskontoret i Karlstad är enligt fullmäktiges åsigt fullt riktigt, och fullmäktige skulle helt visst hafva framlagt förslag om dess afhjelpande, i fall de egt någon visshet om att kunna erhålla passande tomt för ny byggnads uppförande. Om emellertid, såsom af motionen synes framgå, utsigt finnes till anskaffande inom en ej för aflägsen tid af tjenlig och ej allt för kostsam byggnadstomt, måste det naturligtvis vara förmanligt, att riksbanken kan, när helst tillfälle erbjuder sig, förfoga öfver de medel, som erfordras för tomtinköp likasom för nybyggnad. Med ledning af den erfarenhet, som inhemtats beträffande bankkontoren i Jönköping, för hvilket kostnaderna uppgått till 60,000 kronor, och i Hernösand, der till tomt och byggnad anslagits 65,500 kronor, synes den ifrågasatta summan 85,000 kronor böra blifva tillräcklig för såväl tomtköpet, hvilket i Karlstad torde erfordra större kostnader än på hvardera af nyssberörda ställen, som ock nybyggnaden».

Under ärendets behandling inom utskottet har utskottet från de nu församlade, af innevarande Riksdag utsedde revisorerna af afdelningskontorets förvaltning fått jemte skrifvelse den 9 dennes mottaga följande:

Utdrag af protokollet, hållet hos af Riksdagen utsedde revisorer för granskning af riksbankens afdelningskontors i Karlstad räkenskaper och förvaltning för år 1893.

Den 9 Mars.

§ 24.

Revisorerna, som hafva besigtigat kontorslokalerna och dervid funnit anledning vidhålla sina uttalanden vid föregående revisioner och instämna i de motiv, som uti den af lektor G. Elowson m. fl. vid innevarande års riksdag afgifna motion anförts, vilja ytterligare kraftigt framhålla, hurusom den nuvarande lokalen, såsom belägen i den tätast bebyggda delen af stadens centrum och i hus, som för flere ändamål begagnas, är synnerligen blottställd för fara vid en eventuel eldsvåda, helst hvarken kassahvalvet kunnat sänkas under jordytan eller arkivet förses med eldfasta väggar och hyllor, hvadan revisorerna anse det i hög grad önskvärdt att ett eget, uteslutande för kontorets ändamål afsedt bankhus med det snaraste uppföres.

Under antagande, att det ärende, hvarom här vore fråga, ännu icke blifvit af Riksdagens bankoutskott slutligen pröfvadt och afgjort och då det torde vara af intresse för utskottet att revisorernas åsigt i denna angelägenhet blefve utskottet bekant, beslöto revisorerna att utdrag af protokollet skulle med dagens post till bankoutskottet öfversändas.

Denna paragraf blef omedelbart justerad.

In fidem

Carl Falk.

Härvid var fogad en planritning öfver kontorets nuvarande lokal.

Af hvad under ärendets behandling inom utskottet blifvit upplyst, synes visserligen framgå, att åtskilliga olägenheter vidlåda den för en årlig hyra af 2,000 kronor för afdelningskontoret i Karlstad förhyrda lokal, men den utredning, som i öfrigt åvägabragts, lemna

likväl icke sådana uppgifter, att derå för närvarande kan grundas säkert omdöme, huruvida icke de anmärkta olägenheterna skulle kunna afhjelpas genom förändringar i de nuvarande lokalerna samt om dessa icke skulle kunna få för någon längre tid hyras, sedan de blifvit försatta i tillfredsställande skick, i fall detta låter sig göra. I betraktande häraf och då utredning ej heller föreligger derom, huru stor tomtareal skulle behövas för en lämplig bankbyggnad åt kontoret samt om i densamma endast borde inrymmas banklokaler och bostadslägenhet åt kontorets vaktbetjent eller om bankbyggnaden borde uppföras till den storlek, att någon del af densamma kunde göras inkomstbringande genom uthyrning, finner utskottet, som alltså saknar erforderlig ledning för bedömning, huru stort anslag skulle vara behöfligt, sig icke böra tillstyrka Riksdagen att bifalla den väckta motionen.

Motionen synes emellertid utskottet hafva ådagalagt behöfligheten af utredning i de afseenden, utskottet antydt, en utredning, som endast torde kunna åstadkommas genom fullmäktige och afdelningskontorets styrelse. Skulle härvid öfvervägande skäl finnas tala för att endast genom anskaffande af egen byggnad för kontoret dess behof af goda och ändamålsenliga lokaler kan tillgodoses, torde fullmäktige icke sakna utvägar att så förbereda ärendet, att vid en kommande riksdag ett definitivt ordnande af saken kan ega rum och då på grundvalen af utrönte förhållanden, så att kostnaderna för så väl tomtköp som byggnadens uppförande kunna med erforderlig säkerhet angifvas och saken på tillfredsställande sätt ordnas.

Under åberopande häraf och med tillkännagifvande, att utskottet beslutit uppdraga åt fullmäktige i riksbanken att låta utreda, huru åt afdelningskontoret i Karlstad lämpligen må kunna beredas tillfredsställande lokaler samt att, om härvid befinnes att anskaffande af egen byggnad åt kontoret är behöfligt, framlägga de förslag, som af utredningen må påkallas, föranledes utskottet vid sådant förhållande hemställa,

att motionen för närvarande icke måtte till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 12 mars 1894.

På utskottets vägnar

O. R. Themptander.
